

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobce: B. N.,** zastoupen JUDr. Evou Poláčkovou, advokátkou, se sídlem Brno, Starobrněnská 13, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra,** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 55 Az 475/2003 - 25 ze dne 24. 2. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

III. Ustanovené advokátce JUDr. Evě Poláčkové, se sídlem Starobrněnská 13, Brno, **se přiznává** odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši 2150 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Brně, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 1996/AŘ - 2002 ze dne 9. 12. 2002. Tímto rozhodnutím bylo potvrzeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně č. j. OAM - 1660/VL - 14 - P17 - 2000 ze dne 28. 8. 2001, kterým bylo rozhodnuto, že se stěžovateli neuděluje azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že jeho žádost o azyl nebyla posouzena individuálně, krajský soud vycházel z podkladů shromážděných správním orgánem, přestože je zřejmé, že provedený pohovor byl pouhou formalitou a rozhodnutí bylo předem dáno skutečností, že je Mongolec. Celý pohovor byl veden kapciózními a sugestivními otázkami, přičemž i tlumočník evidentně spolupracoval se správním orgánem. Kromě toho stěžovatel namítá, že má odůvodněný strach z politického pronásledování, v případě návratu do země původu by byl uvězněn. Dle jeho názoru nenaplňuje podmínky ust. § 16 zákona o azylu, ale naopak splňuje předpoklady pro udělení azylu dle § 14 zákona o azylu. V doplnění kasační stížnosti, podaném prostřednictvím ustanovené zástupkyně, stěžovatel uvádí, že správní řízení před žalovaným trpělo vadami, pro které měl jeho rozhodnutí krajský soud zrušit, konkrétně byl při zjišťování skutkové podstaty případu porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to ovlivnilo zákonnost rozhodnutí. Pokud správní orgán při provádění pohovoru v P. s. Z. u B. dne 13. 12. 2000 téměř zcela rezignoval na snahu zjistit důvody pro podání žádosti o azyl ve svém celém souhrnu a pohovor koncipoval jako test ze znalostí Bible, nemůže být tento nedostatek zhojen formálním připojením zprávy Ministerstva zahraničních věci obecně popisující Mongolsko. Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje, aby napadený rozsudek krajského soudu byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení. Stěžovatel rovněž žádá, aby jím podané kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření setrvává na závěru, že důvody stěžovatelem uváděné nelze podřadit pod azylově relevantní důvody a navrhuje kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

Nejvyšší správní soud z obsahu správního a soudního spisu zejména zjistil, že stěžovatel je křesťanského náboženského vyznání, přičemž svou vlast opustil, protože tam považují křesťanskou víru za nesprávnou, ve volbách v roce 2000 zvítězila „stará“ komunistická strana nepodporující mládež. Před odjezdem do České republiky byl nezaměstnaný a jeho problémy spočívaly v tom, že byl kritizován ze strany svých sester a též se často hádal s otcem svého nevlastního syna. Žalovaný dospěl k závěru, že tyto důvody nejsou těmi, pro které by měl být stěžovateli azyl udělen, a v tomto směru vydal správní orgán I. stupně dne 28. 8. 2001 své rozhodnutí, které bylo potvrzeno rozhodnutím odvolacího orgánu ze dne 9. 12. 2002. V žalobě stěžovatel namítal porušení jednotlivých procesních ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, v platném znění (dále jen „správní řád“), při konkretizaci vad řízení před žalovaným se omezil pouze na citaci příslušných ustanovení a dále namítal porušení § 12 zákona o azylu, neboť stěžovatel dle jeho názoru splňoval podmínky pro udělení azylu, a to minimálně pro konstataci existence překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Krajský soud však stěžovatelovu žalobu zamítl. Rozsudek byl stěžovateli doručen dne 30. 3. 2004 a ten jej napadl kasační stížností dne 8. 4. 2004.

Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Pokud jde o přípustnost kasační stížnosti s ohledem na uplatněné kasační důvody, pak podle obsahu kasační stížnosti Nejvyšší správní soud dovodil, že tvrdí-li stěžovatel, že důvody, které jej vedly k odchodu ze země jeho původu, jsou pro udělení azylu dostatečnými, přičemž zmiňuje, že se obává pronásledování a považuje za možné užít v jeho případě též § 14 zákona o azylu, pak zřetelně směřuje k tvrzené nezákonnosti rozsudku krajského soudu, spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, a tedy ke kasačnímu důvodu

podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Výslovně pak stěžovatel uplatňuje kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Kasační stížnost je proto přípustná.

Nejvyšší správní soud tedy za této situace kasační stížností napadený rozsudek přezkoumal a dospěl však k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Pokud jde o námitku směřující do kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., pak Nejvyšší správní soud předesílá, že nesprávným posouzením právní otázky je omyl soudu při aplikaci právní normy na zjištěný skutkový stav, přitom o mylnou aplikaci právní normy by šlo tehdy, pokud by soud na zjištěný skutkový stav použil jiný právní předpis, než který měl správně použít, nebo jinou právní normu (jiné konkrétní pravidlo) jinak správně použitého právního předpisu, než kterou měl za daného skutkového stavu správně použít, anebo pokud by aplikoval správný právní předpis (správnou právní normu), ale dopustil by se nesprávnosti při výkladu. Pokud krajský soud opřel zamítnutí stěžovatelovy žaloby o to, že stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti, jež by nasvědčovaly tomu, že by v zemi svého původu byl vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, použil správný právní předpis a správnou právní normu a nesprávnosti se nedopustil ani při interpretaci. Opírá-li totiž stěžovatel svoji žádost o azyl toliko o své potíže s vlastními sestrami, které jej kritizovaly pro jeho křesťanskou víru, a potíže se soukromou osobou – bývalým partnerem jeho manželky, pak nejde o pronásledování ze strany státu, ať již přímé či nepřímé, a důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu nemohou být splněny. Krajský soud tedy konstatací tohoto závěru při posuzování právní otázky důvodů pro udělení azylu nepochybil. Ani ve způsobu, jakým se krajský soud vypořádal s námitkou existence důvodů pro konstataci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud žádnou nesprávnost neshledává. Stěžovatel žádné konkrétní důvody svědčící existenci překážky vycestování v žalobě neuvedl a zabýval-li se jimi žalovaný a shledal-li jeho závěr krajský soud správným, ani takovému jeho postupu nelze ničeho podstatného vytknout. V těchto právních otázkách tedy krajský soud použil správný právní předpis a v jeho rámci správnou právní normu, přitom nesprávnosti se nedopustil ani při výkladu. Z těchto důvodů nelze první ze stěžovatelových námitek přisvědčit.

Vyjadřoval-li se Krajský soud v Brně dále k azylovým důvodům podle § 14 zákona o azylu, činil tak nad rámec, jímž byla jeho přezkumná činnost s ohledem na žalobní body vymezena. Stěžovatel totiž namítal porušení § 12 zákona o azylu, resp. splnění azylových důvodů podle § 12 zákona o azylu, nikoli azylových důvodů podle § 14 zákona. Namítá-li tedy stěžovatel nyní v kasační stížnosti splnění důvodů pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu a neuplatnil-li tuto námitku již v řízení před krajským soudem, ač mu v tom nic nebránilo, v této části je jeho kasační stížnost podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustnou a Nejvyšší správní soud se touto dílčí námitkou zabývat nemůže.

Ve vztahu k uplatněnému kasačnímu důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Nejvyšší správní soud přezkoumal postup správního orgánu při zjišťování skutečného stavu věci ve stěžovatelově případě, přičemž nebylo zjištěno, že by při zjišťování skutkové podstaty byl žalovaným porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem a že by tato skutečnost mohla ovlivnit zákonnost rozhodnutí. Žalovaný musí umožnit žadateli o azyl sdělit v řízení všechny okolnosti, které považuje pro udělení azylu za významné, avšak není jeho úkolem předestírat důvody, pro které je azyl obvykle poskytován. Tímto způsobem žalovaný v případě stěžovatele postupoval, přičemž ze spisu není patrno, a stěžovatel to ani netvrdí, že by byl jakýmkoliv způsobem v průběhu řízení o udělení azylu omezován při sdělení důvodů azylu, jež sám uplatňoval. Skutkový stav tak byl zjištěn řádně a přesně a důkazy,

které si žalovaný opatřil, jsou pro posouzení daného případu dostačující. Krajský soud proto nepochybil, když se s rozhodnutím žalovaného ztotožnil. Nejvyšší správní soud tedy důvody tvrzené ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. v posuzované věci neshledal.

Ke konkrétním námitkám vůči provedenému pohovoru zdejší soud konstatuje, že aby mohla být tato námitka přípustně namítána a aby tak Nejvyšší správní soud mohl přistoupit k posouzení její důvodnosti, musel by stěžovatel namítat nyní tutéž vadu řízení před žalovaným, jakou již namítal v řízení před Krajským soudem v Brně. Pokud by ji namítal nově až nyní v řízení o kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud by se jí podle § 103 odst. 1 písm. b) a § 104 odst. 4 s. ř. s. nemohl zabývat. Předpokladem přípustnosti námitky vůči postupu žalovaného ve správním řízení nyní v řízení o kasační stížnosti je tedy uplatnění takové vady správního řízení již v řízení před krajským soudem ve formě žalobního bodu. Žalobní body musí podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. obsahovat jak skutkové, tak i právní důvody, pro které žalobce považuje napadené správní rozhodnutí za nezákonné nebo za nicotné. Námitky, o které nyní stěžovatel opírá kasační důvod podávaný z § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., by věcně mohly odpovídat té z obecně formulovaných námitek, kterou stěžovatel uplatnil v řízení před krajským soudem a která směřovala do porušení § 32 odst. 1 správního řádu, pokud by tento poukaz na příslušné ustanovení správního řádu byl doplněn i skutkovými tvrzeními, jež by odpovídala tvrzením, jež nyní stěžovatel uplatňuje v kasační stížnosti. Bylo-li stěžovatelovo tvrzení ohledně porušení § 32 odst. 1 správního řádu shledáno žalobním bodem, pak námitky, které v tomto směru stěžovatel nyní uplatňuje v kasační stížnosti, takto obecně vymezený žalobní bod zřetelně přesahují. Proto ohledně této námitky Nejvyšší správní soud uzavírá, že se opírá o jiné důvody, a sice zřetelně konkrétněji vymezené, než které byly uplatněny v řízení před Krajským soudem v Brně, ač v předcházejícím soudním řízení uplatněny být mohly, a Nejvyšší správní soud se jí tak podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nemůže zabývat. V této části tedy Nejvyšší správní soud shledává kasační stížnost nepřípustnou.

Nejvyšší správní soud tedy na základě posouzení všech stěžovatelem řádně uplatněných námitek uzavírá, že v posouzení právních otázek krajským soudem neshledal nesprávnost, jež by mohla přivodit nezákonnost jeho rozhodnutí ani neshledal vady řízení před žalovaným, pro které by měl krajský soud jeho rozhodnutí zrušit.

Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Odměna zástupkyni stěžovatele, která mu byla ustanovena k jeho žádosti usnesením Krajského soudu v Brně č. j. 55 Az 475/2003 - 37, byla stanovena za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a doplnění kasační stížnosti) na základě § 9 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 7 vyhlášky č. 177/1966 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve výši 2000 Kč. Další požadovanou

mimosmluvní odměnu za „seznámení se s věcí v komplexním rozsahu, včetně seznámení se se soudním spisem“, soud nepřiznal. Nejvyšší správní soud tu poznamenává, že studium spisu nelze považovat za úkon, za který by byla ustanoveným zástupcům obecně přiznávána odměna. Opačný případ nastává, pokud doplnění kasační stížnosti opodstatněně reagovalo na skutečnosti zjištěné studiem spisu, s nimiž se jinak mohl ustanovený advokát pro důsledné hájení práv a zájmů stěžovatele seznámit pouze problematicky. V daném případě soud důvodnost studia spisu s ohledem na shora uvedené nepřípustné kasační námitky neuznal. Výše hotových výdajů byla stanovena podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu taktéž za dva úkony právní služby ve výši 150 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. listopadu 2005

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu